Олійник Я.Б., Смирнов І.Г. Міжнародна логістика

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

З М І С Т

Вступне слово 9

Частина І. Концептуально-поняттєві основи та аспекти міжнародної логістики

Розділ 1. Теоретичні основи логістики 11

1.1. Предмет вивчення логістики та походження її назви 11
1.2. Суспільно-господарська ефективність логістики 13
1.3. Основний метод логістики 14
1.4. Логістика як науковий та бізнесовий напрямок, як функція господарського управління, як 15
1.5. Основні наукові категорії логістики 15

Запитання та завдання для самоконтролю	16

Розділ 2. Науково-практичні концепції логістики

2.1. Розвиток логістики як науково-практичного напрямку	18
2.2. Концепція „Планування потреб та ресурсів” та засновані на ній логістичні системи MRP,	20
2.3. Концепція «Точно в строк» (англ. Just in Time - JIT) та система Канбан	20
2.4. Концепції „Худого виробництва” та „Швидкого реагування”	21
2.5. Концепції „Зеленої логістики” та „Геологістики”	22
Запитання та завдання для самоконтролю	22

Розділ 3. Характеристика логістичних потоків

3.1. Сутність і характеристика потоків	24
3.2. Характеристика матеріальних потоків	24
3.3. Характеристика потоків послуг	25
3.4. Характеристика інформаційних потоків	27
3.5. Характеристика фінансових потоків	27
Запитання та завдання для самоконтролю	28
Література до розділів 1-3	28

Розділ 4. Концептуальні основи міжнародної логістики

4.1. Концепції та відмінності міжнародної логістики	29
4.2. Міжнародні перевезення	30
4.3. Міжнародні запаси	34
4.4. Міжнародне пакування	35
4.5. Міжнародне зберігання	35
Запитання та завдання для самоконтролю	37
Література до розділу 4	37

Розділ 5. Міжнародна логістика в ретроспективі: українсько-давньоримський контекст

5.1. Розвиток та дислокація дорожньої мережі Давнього Риму	39
5.2. Проектування та будівництво доріг	46
5.3. Інфраструктура та управління дорогами	51
Запитання та завдання для самоконтролю	55

Література до розділу 5	55

Розділ 6. Історичний аспект міжнародної логістики

6.1. «Логістичний» чинник у піднесенні та занепаді держави Петра	56
6.2. «Логістичний» чинник у діяльності Запорізької Січі	59
6.3. Логістичний чинник у Другій світовій війні: операція «Overlord»	62
Запитання та завдання для самоконтролю	74
Література до розділу 6	75

Розділ 7. Геопросторовий аспект міжнародної логістики

7.1. Наукові категорії геопросторової (територіальної) організації логістичних систем	76
7.2. Територіальна організація логістичної системи макрорівня	78
7.3. Територіальна організація логістичних систем мезо- та макрорівнів	80
7.4. Територіальна організація логістичних систем мегарівня	81
7.5. Територіальна організація логістичної системи мета рівня	82
Запитання та завдання для самоконтролю	83
Література до розділу 7	84

Розділ 8. Екологічний аспект міжнародної логістики

8.1. Екологізація логістики	85
8.2. Екологістична політика в діяльності міжнародних компаній	87
8.3. Проблеми екологістики на макрорівні	94
8.4. Проблеми екологістики на мета рівні	97
Запитання та завдання для самоконтролю	99
Література до розділу 8	99

Розділ 9. Геоінформаційний аспект міжнародної логістики

9.1. Геоінформаційні системи в міжнародній логістиці та їх класифікація	101
9.2. Системи супутникового зв'язку	101
9.3. Системи супутникової навігації (позиціонування)	104
9.4. Системи автоматизованого визначення місцеположення транспортних засобів	106
Запитання та завдання для самоконтролю	109
Література до розділу 9	110

Розділ 10. Фінансовий аспект міжнародної логістики

10.1. Класифікація фінансових потоків	111
10.2. Фінансова логістика у складі міжнародної логістики	117
10.3. Причини, етапи та методи вирішення фінансових проблем у міжнародних ланцюгах поста	119
Запитання та завдання для самоконтролю	126
Література до розділу 10	127

Розділ 11. Митний аспект міжнародної логістики

11.1. Об'єктно-предметне поле та комплексна структура митної логістики	128
11.2. Компонентна структура митної логістики	130

11.3. Регіональна структура митної логістики	133
11.4. Функціональна структура митної логістики	143
Запитання та завдання для самоконтролю	146
Література до розділу 11	147

Розділ 12. Гуманітарно-миротворчий аспект міжнародної логістики

12.1. Міжнародна гуманітарна та продовольча допомога	148
12.2. Функції логістики в міжнародних операціях з гуманітарної допомоги	151
12.3. Транспортно-логістичне забезпечення міжнародних миротворчих операцій	158
Запитання та завдання для самоконтролю	163
Література до розділу 12	164

Розділ 13. Правовий аспект міжнародної логістики

13.1. Види договорів та форми розрахунків у міжнародній логістиці	165
13.2. Правові колізії в міжнародній логістиці	170
13.3. Договори постачання та купівлі-продажу: спільне та відмінне	175
Запитання та завдання для самоконтролю	181
Література до розділу 13	182

Розділ 14. Логістичний аспект міжнародного туризму: стратегічний логістичний менеджмент у туризмі в контексті його сталого розвитку

14.1. Логістична модель «сталого туризму» та її актуальність у сучасних умовах	183
14.2. Визначення туристично-логістичного потенціалу в умовах рекреаційно-відпочинкового та	186
14.3. Застосування логістичних стратегій розвитку дестинацій в міжнародному туризмі	192
Запитання та завдання для самоконтролю	197
Література до розділу 14	198

Розділ 15. Логістика митного контролю туристопотоків у міжнародному туризмі

15.1. Митні вимоги України до іноземних та українських туристів	200
15.2. Митні вимоги до перевезення туристами валюти	202
15.3. Міжнародна подорож з тваринами	204
15.4. Логістичні особливості митного контролю громадян, пасажирів, туристів	206
Запитання та завдання для самоконтролю	215
Література до розділу 15	215

Частина ІІ. Світовий ринок логістичних послуг: регіональні та корпоративні особливості

Розділ 16. Світовий ринок логістичних послуг

16.1. Виникнення та розвиток логістики як результат поглиблення міжгалузевого поділу праці	216
16.2. Логістика як джерело міжнародної конкурентної переваги	219
16.3. Регіональна структура світового ринку логістичних послуг	220
Запитання та завдання для самоконтролю	222
Література до розділу 16	222

Розділ 17. Єврологістика: концептуальний базис та регіональні складники

17.1. Транспортно-логістична стратегія Європейського союзу	223
17.2. Регіональна структура Єврологістики	227
17.3. Інтеграція України в світову та Європейську транспортно-логістичні системи	232
Запитання та завдання для самоконтролю	235
Література до розділу 17	235

Розділ 18. Єврологістика: напрямки розвитку в XXI столітті

18.1. Концептуально-організаційні підстави	237
18.2. Транснаціональні системи єврологістики	237
18.3. Пан'європейські транспортні зони	243
Запитання та завдання для самоконтролю	245
Література до розділу 18	245

Розділ 19. Україна в системі Балто-Чорноморської транспортно-логістичної інтеграції

19.1. Історико-географічне підгрунття Балто-Чорноморського транспортно-логістичного співро	
19.2. Формування та географія транспортно-логістичної системи Балтики	249
19.3. Формування та географія транспортно-логістичної системи Чорного моря	261
19.4. Напрямки участі України в Балто-Чорноморській транспортно-логістичній інтеграції	265
Запитання та завдання для самоконтролю	270
Література до розділу 19	270

Розділ 20. Досвід розвитку логістики в країнах – «старих» членах ЄС (на прикладі італійської компанії «Barilla»)

20.1. Ефект «бичачого батога» (ЕББ) в ланцюгах поставок	271
20.2. Заходи зі зменшення та усунення ЕББ	280
20.3. Компанія "BARILLA" та її логістика	286
20.4. Проект «Дистрибуція Точно Вчасно» компанії "BARILLA" як важель подолання ЕББ	295
Запитання та завдання для самоконтролю	301
Література до розділу 20	302

Розділ 21. Розвиток логістики в Німеччині, Франції, Голландії та Фінляндії (на прикладах найбільших ТНК цих країн)

21.1. Логістика на міжнародних ринках металургійної, хімічної продукції та будматеріалів: дос	
21.2. Розвиток логістичного бізнесу у Франції (на прикладі компанії Geodis Group)	308
21.3. Європейський досвід агропромислової логістики: приклад Голландії	319
21.4. Логістичні стратегії на світовому ринку стільникового зв'язку: досвід компанії Nokia (Фінл	
Запитання та завдання для самоконтролю	340
Література до розділу 21	341

Розділ 22. Особливості розвитку логістики в країнах – «нових» членах ЄС (на прикладі Польщі)

22.1. Розвиток польської логістики в 1990-х та на початку 2000-х рр	342
22.2. Аналіз сучасного стану логістики на польських підприємствах	345
22.3. Українсько-польська співпраця з розвитку міжнародних транспортних коридорів та в про	358
Запитання та завдання для самоконтролю	360
Література до розділу 22	361

Розділ 23. Застосування логістики в країнах – «нових» членах ЄС

23.1. Екологія та логістика: проблема утилізації відходів (досвід Польщі)	363
23.2. Агрологістика: досвід Чехії	372
23.3. Розвиток логістичних центрів у Литовській республіці	381
Запитання та завдання для самоконтролю	384
Література до розділу 23	385

Розділ 24. Ринок логістичних послуг країн НАФТА

24.1. Транспортно-логістична складова процесу економічної інтеграції країн НАФТА	386
24.2. Компонентна структура ринку логістичних послуг країн НАФТА	390
24.3. Логістичний бізнес у країнах НАФТА та його регіональна структура (ринки логістичних по	400
Запитання та завдання для самоконтролю	415
Література до розділу 24	415

Розділ 25. Турбологістика: досвід США

25.1. Логістика як чинник ефективного управління продажами в умовах турбулентного ринку	417
25.2. Логістика «швидкого реагування»: досвід США	422
25.3. Бенчмаркінг у логістиці: досвід США та Великої Британії	432
Запитання та завдання для самоконтролю	434
Література до розділу 25	435

Розділ 26. Логістика як філософія бізнесу: досвід компанії «Procter&Gamble» з впровадження концепції ECR

26.1. Система логістики компанії «P&G» як ключова сфера її бізнес – компетенції	436
26.2. Мета, етапи та схема впровадження ECR у компанії "P&G"	438
26.3. Логістичні проекти компанії "P&G" в Україні	443
Запитання та завдання для самоконтролю	446
Література до розділу 26	447

Розділ 27. Клієнт – орієнтована логістика: модель «прямого бізнесу» компанії «Dell»

27.1. Модель «прямого бізнесу» компанії «Dell»	449
27.2. Логістика, орієнтована на споживача	450
27.3. Чинники споживчих переваг та їх урахування в міжнародних ланцюгах поставок	452
27.4. Інформаційні технології та споживчі уподобання	462
Запитання та завдання для самоконтролю	464
Література до розділу 27	464

Розділ 28. Ресторанна логістика: досвід компанії «MacDonald’s Ukraine»

28.1. Логістика в ресторанному бізнесі: інтегроване розуміння 466
28.2. Виробничо-логістична структура підприємств харчування 471
28.3. Логістичні особливості кейтерингу 477
8.4. Логістика компанії «MacDonald's Ukraine» 479
Запитання та завдання для самоконтролю 485
Література до розділу 28 486
Розділ 29. Розвиток логістики в країнах Азії
29.1. Динамічний розвиток Азійського ринку логістики 487
29.2. Особливості розвитку логістики в Китаї 489
29.3. Особливості розвитку індійської логістики 490
29.4. Логістика як міжнародна спеціалізація Гонконгу (Сянгану) 491
29.5. Логістичне містечко в Дубаї (ОАЕ) – новий крок у міжнародній логістиці 497
Запитання та завдання для самоконтролю 508
Література до розділу 29 508
Розділ 30. Японський досвід виробничої логістики та його міжнародне значення
30.1. Японія – батьківщина логістичної концепції «Точно в строк» та системи виробничої логіст
30.2. Японські системи «Економного управління» 511
30.3. Логістичні підстави системи «Кайдзен» 510
Запитання та завдання для самоконтролю 517
Література до розділу 30 517
Список основних літературних джерел 518
Додаток. Навчальна робоча програма з курсу «Міжнародна логістика 521